

งาน วิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงาน

วิชา โครงงานด้านช่างก่อสร้าง นักศึกษา ปวส.2 (ม.6)

ประจำปีการศึกษา 2569

โดย

นายธนพงศ์ เกษมวงศ์

ตำแหน่งครูชำนาญการ

แผนกวิชาช่างก่อสร้าง

สถาบันการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ 2
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย
กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย

การนำเสนองานนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนจำเป็นต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนแผนกเทคนิคสถาปัตยกรรม เนื่องจากผู้เรียนในสาขานี้จำเป็นต้องใช้ทักษะนี้ในการนำเสนอผลงานความคิดของตนซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหน้าที่การงานในอนาคตที่ต้องไปประกอบอาชีพวิศวกรรมก่อสร้าง ซึ่งต้องนำเสนอ แนวความคิดของตนผ่านทักษะทางการพูดและการใช้ภาษาสื่อสารให้ลูกค้าได้เข้าใจนั่นเองการปรับปรุงพฤติกรรมการนำเสนอผลงานนี้ไม่เพียงแต่เป็นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในอนาคตแล้วยังเป็นโอกาสที่ผู้เรียนได้แสดงออกถึงการบูรณาการความรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว การนำเสนอยังเป็นการแสดงให้เห็นถึง คุณสมบัติ และทักษะที่สำคัญอีกหลายประการ อาทิเช่น ทักษะการพูด การใช้ภาษา บุคลิกภาพ เป็นต้น แต่จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในเบื้องต้น พบว่า ผู้เรียนยังความสามารถในการนำเสนอและที่สำคัญที่สุดคือผู้เรียนไม่กล้าแสดงออก ซึ่งพบได้จากการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา ที่เมื่อมีการให้ผู้เรียนนำเสนองานหน้าชั้นเรียนนั้น เมื่อถึงเวลานำเสนอผลงานผู้เรียนจะขาดเรียนในชั้นเรียนนั้น ซึ่งสาเหตุเนื่องมาจากผู้เรียนไม่มีการเตรียมพร้อมในส่วนของคุณสมบัติ ไม่มีความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งหากผู้เรียนยังมีพฤติกรรมไม่กล้านำเสนอผลงานอยู่ อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาในระดับสูงในอนาคตและส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพอีกด้วย เนื่องจากสำหรับผู้ที่เป็นสถาปนิกนั้น ถึงแม้ว่าแนวความคิดสร้างสรรค์ของตนจะดีและผลงานของตนจะมีคุณภาพมากเพียงใด แต่ถ้าหากผู้เรียนไม่สามารถสื่อสารออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจในแนวความคิดของตนได้ หรือไม่กล้าที่จะนำเสนอแนวความคิดของตนให้ผู้อื่นรู้ก็ไม่มี ความหมายเช่นกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพอย่างแน่นอน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวทางการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมาช่วยในการปรับปรุงพฤติกรรมดังกล่าวของผู้เรียน โดยนำรูปแบบการเรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาทฤษฎีโครงสร้าง ซึ่งผู้เรียนก็จะมีการอธิบายและนำเสนอในสิ่งที่ตนได้เรียนรู้จากวิชานี้ให้ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นฟังว่าตนมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด และผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียนก็จะได้ออกมาอธิบายความเข้าใจในบทเรียนของตนถ่ายทอดให้เพื่อนฟังอย่างทั่วถึง ผู้วิจัยคิดว่าวิธีการนี้จะสามารถพัฒนาความสามารถในการนำเสนอของผู้เรียนให้ผู้เรียนเกิดทักษะและมีความเคยชินกับการนำเสนอหน้าชั้นเรียนมากขึ้น ส่งผลให้การศึกษาในอนาคตมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในอาชีพในภายภาคหน้าได้นั่นเอง

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงาน วิชา วิศวกรรมด้านช่างก่อสร้าง ของนักศึกษาระดับ ปวส. 2 กลุ่ม 1 (ม.6) แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย

1.3 ประโยชน์และผลที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

นักศึกษาระดับ ปวส. 2 กลุ่ม 1 (ม.6) แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย มีความกล้าแสดงออกและสามารถนำเสนอผลงานของตนเองได้ทุกคน

1.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1 ประชากร

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส.2 กลุ่ม 1 (ม.6) แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคเชียงรายที่เรียนวิชา วิศวกรรมด้านการก่อสร้าง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส.2 กลุ่ม 1 (ม.6) แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคเชียงรายที่เรียนวิชา วิศวกรรมด้านช่างก่อสร้าง (30106-2033) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 13 คน

1.5 เครื่องมือในการวิจัย

1. ใบบันทึกพฤติกรรมการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน
2. รูปแบบการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเกิดขึ้นจากพื้นฐานความเชื่อที่ว่า การจัดการศึกษามีเป้าหมายสำคัญที่สุด คือ การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุด ตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และยังมีทักษะพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้ อันได้แก่ ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา และการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน จึงควรมีการจัดการที่เหมาะสมในลักษณะที่แตกต่างกัน ตามเหตุปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกลไกของการจัดการนี้คือ ครู แต่จากข้อมูลอันเป็นปัญหาวิกฤตทางการศึกษา และวิกฤตของผู้เรียนที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่า ครูยังแสดงบทบาทและทำหน้าที่ของตนเองไม่เหมาะสม จึงต้องทบทวนทำความเข้าใจ ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตทางการศึกษาและวิกฤตของผู้เรียนต่อไป

การทบทวนบทบาทของครู ควรเริ่มจากการทบทวนและปรับแต่งความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการเรียน โดยต้องถือว่า แก่นแท้ของการเรียนคือการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องเปลี่ยนจากการยึดวิชาเป็นตัวตั้ง มาเป็นยึดมนุษย์หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้ง หรือที่เรียกว่า ผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ถ้าจะเปรียบการทำงานของครูกับแพทย์คงไม่ต่างกันมากนัก แพทย์มีหน้าที่บำบัดรักษาอาการป่วยไข้ของผู้ป่วย ด้วยการวิเคราะห์วินิจฉัยอาการของผู้ป่วยแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน แล้วจัดการบำบัดด้วยการใช้ยาหรือการปฏิบัติอื่น ๆ ที่แตกต่างกัน วิธีการรักษาแบบหนึ่งแบบใดคงจะใช้บำบัดรักษาผู้ป่วยทุกคนเหมือน ๆ กันไม่ได้ นอกจากจะมีอาการป่วยแบบเดียวกัน ในทำนองเดียวกัน ครูก็จำเป็นต้องทำความเข้าใจและศึกษาให้รู้ข้อมูล อันเป็นความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และหาวิธีสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนนั้นให้บรรลุถึงศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ และจากข้อมูลที่เป็นวิกฤตทางการศึกษา และวิกฤตของผู้เรียนอีกประการหนึ่ง คือ การจัดการศึกษาที่ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาปฏิบัติในชีวิตจริง ทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ครูจึงต้องหันมาทบทวนบทบาทและหน้าที่ที่จะต้องแก้ไข โดยต้องตระหนักว่า คุณค่าของการเรียนรู้คือการได้นำสิ่งที่เรียนรู้มานั้นไปปฏิบัติให้เกิดผลด้วย ดังนั้นหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงมีสาระที่สำคัญ 2 ประการคือ การจัดการโดยคำนึงถึงความแตกต่างของ ผู้เรียน และการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่ศักยภาพสูงสุดที่แต่ละคนจะมีและเป็นที่ ส่วนเทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะได้กล่าวในตอนต่อไป

2.2 เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้เรียนรู้ โดยพยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น คำถามคือ ครูจะมีวิธีการหรือเทคนิคที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์นั้นๆ ได้อย่างไร ผู้เขียนเคยได้รับข้อมูลที่แสดงให้รู้ว่าครูทั่วไปยังเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเข้าใจว่า การให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง คือการปล่อยให้ผู้เรียน เรียนรู้กันเองโดยที่ครูไม่ต้องมีบทบาทอะไร หรือใช้วิธีสั่งให้ผู้เรียนไปที่ห้องสมุด อ่านหนังสือกันเองแล้วเขียนรายงานมาส่งครู ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แม้ว่า การให้การเรียนรู้เกิดขึ้นที่ตัวผู้เรียน เป็นลักษณะที่ถูกต้องของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ขึ้นมาได้เองนั้นเป็นเรื่องยาก ครูจึงต้องมีหน้าที่เตรียมจัดสถานการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ นำทางไปสู่การเรียนรู้ โดยไม่ใช่วิธีบอกความรู้โดยตรง หรือถ้าจะจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้โดยใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งข้อมูล ครูจะต้องสำรวจให้รู้ก่อนว่า ภายในห้องสมุดมีข้อมูลอะไรอยู่บ้าง อยู่ที่ใด จะค้นหาอย่างไร แล้วจึงวางแผนสั่งการ ผู้เรียนต้องรู้เป้าหมายของการค้นหาจากคำสั่งที่ครูให้ รวมถึงการแนะแนวทางที่จะทำงานให้สำเร็จ และในขณะที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ครูควรสังเกตการณ์อยู่ด้วย เพื่ออำนวยความสะดวก หรือเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ หรือปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำข้อมูลนั้นมาปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป ปัญหาความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนดังกล่าว อาจเกิดมาจากครูยังไม่เข้าใจเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลที่เป็นความเข้าใจเบื้องต้น จึงขอกล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3 ประเด็นคือ

1. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตัวเอง
2. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับคนอื่น
3. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.3 การวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การสอนและการประเมินผลจำเป็นต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกัน แต่ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมากลับมีเหตุการณ์ที่ทำให้ดูเหมือนการสอนกับการประเมินผลเป็นคนละส่วน แยกจากกัน การประเมินผลน่าจะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนแต่กลับกลายเป็นเครื่องมือตัดสินหรือตีตราความเก่ง ความฉลาด สร้างความกดดันและเป็นทุกข์ให้กับผู้เรียน ความสำเร็จหรือล้มเหลวของการเรียนรู้ถูกตัดสินในครั้งสุดท้ายของกระบวนการเรียนการสอน โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับผลงานความสำเร็จหรือพัฒนาการที่มีขึ้นในระหว่างกระบวนการ

เรียนรู้ และนอกเหนือจากนั้น กระบวนการที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ในบางครั้งก็ไม่ได้กระทำอย่างสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการวัดจริง เพราะครูมักจะเคยชินกับการใช้เครื่องมือวัดเพียงอย่างเดียว คือ การใช้แบบทดสอบ ซึ่งมีข้อจำกัดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางด้านเจตพิสัย และทักษะพิสัย ดังนั้น เมื่อมีการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้วก็มีความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปกระบวนการวัดและประเมินผลใหม่ด้วยให้สอดคล้องกัน ซึ่งผู้รู้ในวงการศึกษาได้ยอมรับกันว่า แนวคิดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง ดังจะได้กล่าวถึงในรายละเอียดต่อไป

การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง

การวัดและประเมินผลเป็นส่วนสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น เมื่อการจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ การวัดและประเมินผลจึงต้องปรับเปลี่ยนไป ให้มีลักษณะเป็นการประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประเมินผลตามสภาพจริงด้วย

การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินผลผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริงของผู้เรียน มีลักษณะสำคัญดังนี้

1. เน้นการประเมินที่ดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลา ทุกสภาพการณ์
2. เน้นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ
3. เน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน
4. ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมิน ตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน
5. เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลายๆ ด้าน
6. การประเมินด้านความคิด เน้นความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์
7. เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียน ผู้ปกครอง และครู

2.4 วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนรอบด้านตลอดเวลา ใช้ข้อมูลและวิธีการที่หลากหลาย ด้วยวิธีการและเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ของการประเมิน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน ดังนั้น จึงใช้วิธีการที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การทดสอบ บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การรายงานตนเองของผู้เรียน แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

2. กำหนดเครื่องมือในการประเมิน เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ให้เป็นการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริงแล้ว ในการกำหนดเครื่องมือจึงเป็นเครื่องมือที่หลากหลาย เป็นต้นว่า

- **การบันทึกข้อมูล** จากการศึกษา ผลงาน โครงงาน หนังสือที่ผู้เรียนผลิต แบบบันทึกต่างๆ ได้แก่ แบบบันทึกความรู้สึก บันทึกความคิด บันทึกของผู้เกี่ยวข้อง (นักเรียน เพื่อน ครู ผู้ปกครอง) หลักฐานร่องรอยหรือผลงานจากการร่วมกิจกรรม เป็นต้น
- **แบบสังเกต** เป็นการสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ
- **แบบสัมภาษณ์** เป็นการสัมภาษณ์ความรู้สึก ความคิดเห็น ทั้งตัวผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง
- **แฟ้มสะสมงาน** เป็นสื่อที่รวบรวมผลงานหรือตัวอย่างหรือหลักฐานที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ ความสามารถ ความพยายาม หรือความถนัดของบุคคลหรือประเด็นสำคัญที่ต้องเก็บไว้อย่างเป็นระบบ
- **แบบทดสอบ** เป็นเครื่องมือวัดความรู้ ความเข้าใจที่ยังคงมีความสำคัญต่อการประเมินสำหรับผู้ประเมิน ประกอบด้วย ผู้เรียนประเมินตนเอง ครู เพื่อน/กลุ่มเพื่อน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียน

2.5 บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูผู้สอน ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะเรื่องของความสำคัญ ความจำเป็น ทั้งนี้เพราะจะช่วยให้ในการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน เมื่อแนวคิดเปลี่ยน การกระทำย่อมเปลี่ยนตามไปด้วย การกระทำหรือบทบาทของครูผู้สอนมีประเด็นสำคัญดังนี้

บทบาทในฐานะผู้จัดการ ซึ่งกำหนดเป้าหมายในการจัดการว่า "ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของตนเอง" ดังนั้นครูจะต้องมีข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคนรอบด้านเพื่อนำมาวิเคราะห์ และจัดการอย่างเหมาะสมเป็นงานหลักที่สำคัญ ทั้งนี้เพื่อ

1. วางแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 การวางแผนอำนวยความสะดวก เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นต้องมีข้อมูลผู้เรียนรอบด้าน เพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดการได้อย่างเหมาะสม เช่น จัดการด้านแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกรรมสนับสนุน การให้การส่งเสริม เป็นต้น

หรือการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ชุมชน บุคคลอื่น เพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

1.2 การวางแผนการเรียนรู้ รวมถึงการบริหารชั้นเรียนให้สอดคล้องกับรูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง

1.3 การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง มีขั้นตอนสำคัญ คือ กำหนดจุดประสงค์ ประเมินพฤติกรรมหรือความสามารถของผู้เรียน กำหนดวิธีการสอน และประเมินผล

2. กำหนดบทบาทของตนเอง โดยเฉพาะการเป็นตัวกลางที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ เช่น การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เรียน การเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการประพฤติปฏิบัติของผู้เรียน การสร้างระบบและการสื่อสารกับผู้เรียนให้ชัดเจน การสร้างระบบควบคุม กำกับ ดูแล ด้วยความเป็นธรรมและเป็นประชาธิปไตย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุราษฎร์ จันผาผาย ได้ศึกษาการปรับพฤติกรรมนักเรียนที่ขาดความรับผิดชอบในการส่งงาน ในการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ รหัส ว32101 โดยการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจแบบ STAD เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยได้ชี้แจงวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจต่อกลุ่มเป้าหมายแล้วจึงพิจารณาแบ่งกลุ่มตามความเหมาะสมให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มมีผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แล้วผู้สอนจึงได้มอบหมายงานให้แต่ละกลุ่มและมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้ทุกคนในกลุ่มแล้วกระตุ้นให้ทุกคนเห็นความสำคัญของกลุ่มแล้วจึงสังเกตพฤติกรรมบันทึกลงในแบบบันทึกพฤติกรรมความรับผิดชอบงานและดูจากผลการเรียนการสอนวิชา วิทยาศาสตร์ พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความรับผิดชอบในการส่งงานมากขึ้นจากเดิม และยังมีผลการเรียนมากขึ้นกว่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

วรลักษณ์ เลิศลอย ได้ศึกษาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2/1 โดยการใช้การเสริมแรงทางบวกโดยใช้แบบบันทึกการสังเกตการทำงานในแต่ละวันเริ่มจากเป็นระยะสังเกตพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน โดยการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมแล้วจึงใช้การเสริมแรงทางบวก คือการให้ ☆ ในการปรับพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานหลังจากนั้นระยะตรวจสอบความคงทนของพฤติกรรมที่ได้ปรับแล้วสุดท้ายจะงดให้ ☆ แก่กลุ่มทดลอง แต่จะใช้แรงเสริมทางสังคมได้แก่คำชมเชย การแตะต้องสัมผัส การพยักหน้ายอมรับ พบว่า การให้แรงเสริมทางบวกคือ สามารถลดพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน ได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้รับดาวเป็น

แรงเสริม มีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น เพื่อจะได้รางวัล หรือคำชมเชย จึงสามารถนำวิธีการนี้ไปใช้กับการปรับพฤติกรรมของนักเรียนคนอื่นๆ ได้ต่อไป

ศศิพิมพ์ นิตโย ได้การศึกษาศาการปรับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/8 โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก โดยใช้แบบบันทึกการสังเกตการทำงานในแต่ละวัน เริ่มจากผู้ดำเนิน การปรับพฤติกรรมทำการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมใช้เวลา 1 สัปดาห์ แล้วจึงใช้การเสริมแรงทางบวก คือการให้ ☆ ในการปรับพฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบในการทำงานใช้เวลา 1 สัปดาห์ สุดท้ายตรวจสอบความคงทนของพฤติกรรมที่ได้ปรับแล้ว ระยะเวลา 1 สัปดาห์ พบว่าการให้แรงเสริมทางบวกคือ การให้ดาว สามารถลดพฤติกรรมการขาดความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน ทั้ง 3 คนได้เป็นอย่างดี จึงสามารถนำวิธีการนี้ไปใช้กับการปรับพฤติกรรมของนักเรียนคนอื่นๆ ได้ต่อไป

ว่าที่ ร้อยเอกกังวาลไพร เพชรสมบัติการ ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนให้ตรงต่อเวลา ที่ เรียนวิชางานบำรุงรักษารถยนต์ โดยใช้สัญญาการ เข้าเรียนกับนักเรียน ชั้น ปวช. 3 แผนก วิทยานยนต์ วิทยาลัย การอาชีพบึงกาฬโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมคัดเลือก นักเรียนที่มีปัญหาการเข้าเรียนสายคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ได้จำนวน 6 คนและให้นักเรียนกลุ่ม เป้าหมายช่วยกันสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการเข้าเรียนสายโดยให้นักเรียนเขียน ระบุสาเหตุในการเข้าเรียนสาย พร้อมกับให้นักเรียนทำสัญญาการเรียนกับครูผู้สอนแล้วสังเกตพฤติกรรมนักเรียนกลุ่ม เป้าหมาย เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ โดยใช้แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก พบว่า ผู้เรียน 5 คน จาก 7 คนนั้นสามารถมาเข้าเรียนได้ทันเวลาและผู้เรียน 1 คนสามารถมาเตรียมตัวเข้าเรียนก่อนเวลากำหนดอีกด้วย

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้วิธีการแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แบ่งเป็น

3.1 ขั้นเตรียมการวิจัย

- 3.1.1 สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนเมื่อมีการสั่งงานให้นำเสนอผลงานของผู้เรียนระดับ ปวส.2-ม.6
- 3.1.2 กำหนดหัวข้อที่จะทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหา
- 3.1.3 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการวิจัยในชั้นเรียน

3.2 ขั้นการดำเนินการ

- 3.2.1 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมและคัดเลือกผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 13 คน
- 3.2.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัญหาการไม่กล้านำเสนอผลงานของผู้เรียน ว่ามีสาเหตุมาจากสิ่งใด
- 3.2.3 ผู้วิจัยคิดหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ว่าควรใช้แนวทางใดในการแก้ปัญหา
- 3.2.4 ผู้วิจัยตัดสินใจใช้วิธีการเรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยในการเรียนวิชา วิศวกรรมด้านช่างก่อสร้าง (30106-2033) ทุกครั้งผู้วิจัยจะให้ผู้เรียนจับกลุ่มกันทั้งหมด 6 กลุ่ม โดยมี ผู้เรียนกลุ่มละ 3 คน 5 กลุ่ม 4 คน 1 กลุ่ม ให้ผู้เรียนทุกคนศึกษาเนื้อหาจากเอกสารประกอบการเรียนหรือศึกษาเนื้อหาจากผู้สอนก่อน 1 รอบ แล้วจึงกำหนดโจทย์แบบฝึกหัดให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้ฝึกปฏิบัติ ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึก แล้วให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนและนำเสนอแนวทางการทำแบบฝึกหัดของกลุ่มตนเองให้ผู้เรียนกลุ่มอื่นๆฟัง โดยในแต่ละครั้งผู้เรียนต้องสลับกันพูดนำเสนออธิบายแนวคิดต่างๆ ไม่ให้ผู้เรียนคนเดียวอธิบายซ้ำ
- 3.2.5 สังเกตพฤติกรรมผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ โดยใช้การสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออก
- 3.2.6 รวบรวมข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวิเคราะห์ผลการวิจัย

3.3. ขั้นสรุปผลและเผยแพร่

- 3.3.1 เขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง การปรับปรุงพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงาน วิชา วิศวกรรมด้านช่างก่อสร้าง (30106-2033) ของนักศึกษาระดับ ปวส.2 (ม.6) ช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย
- 3.3.2 นำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาในการเรียนวิชา วิศวกรรมช่างก่อสร้าง และเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 4 ผลการทดลองและวิจารณ์

4.1 ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงพฤติกรรมการนำเสนอหน้าชั้นของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

จำนวนครั้งที่ตรวจสอบพฤติกรรม	นักเรียนที่ถูกตรวจสอบพฤติกรรม	ผลการตรวจสอบ
ครั้งที่ 1	กลุ่มเป้าหมาย 13 คน	ผู้เรียนทั้ง 13 คน ไม่กล้านำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ตื่นเต้นและยังเกียกกันนำเสนอ
ครั้งที่ 2	กลุ่มเป้าหมาย 13 คน	ผู้เรียนทั้ง 13 คน ยังขาดความมั่นใจในการนำเสนอ แต่ก็มีคามพยายามนำเสนอมากขึ้น
ครั้งที่ 3	กลุ่มเป้าหมาย 13 คน	ผู้เรียนทั้งหมดเริ่มคุ้นชินกับการต้องนำเสนอผลงานหน้าชั้นอยู่ แต่ก็ยังมีการประหม่าอยู่
ครั้งที่ 4	กลุ่มเป้าหมาย 13 คน	ผู้เรียน 8 คนสามารถนำเสนอผลงานได้อย่างมั่นใจ ส่วนผู้เรียน 5 คน ยังมีอาการตื่นเต้น
ครั้งที่ 5	กลุ่มเป้าหมาย 13 คน	ผู้เรียนทั้งหมดสามารถนำเสนอผลงานหน้าชั้นได้ดี และมีความมั่นใจ
ครั้งที่ 6	กลุ่มเป้าหมาย 13 คน	ผู้เรียนทั้งหมดสามารถนำเสนอผลงานได้ดีและมั่นใจ

จากตารางแสดงพฤติกรรมการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจะเห็นว่า พฤติกรรมการนำเสนอผลงานของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นไปดังต่อไปนี้ คือ ในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครั้งที่ 1 และ 2 นั้น พบว่าผู้เรียนทั้ง 13 คนของทั้ง 6 กลุ่มยังไม่กล้าที่จะนำเสนอผลงานของตนเอง และยังมีอาการประหม่าที่จะต้องออกมายืนหน้าชั้น นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการนำเสนอด้วย ส่วนในการนำเสนอครั้งที่ 3 ผู้เรียนทั้ง 13 คนของ 3 กลุ่มเริ่มมีแนวโน้มที่คุ้นชินกับการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนมากขึ้น แต่ก็ยังมีอาการตื่นเต้นและเกียกกันออกมามากขึ้นบ้าง สำหรับการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนในครั้งที่ 4 นี้มีผู้เรียน 10 คนที่สามารถนำเสนอผลงานหน้าชั้นได้อย่างมั่นใจและเต็มใจมากขึ้น แต่ผู้เรียนอีก 3 คนยังคงมีอาการตื่นเต้นบ้าง และในการนำเสนอ 2 ครั้งสุดท้ายนั้น ผู้เรียน 13 คนจากทุกกลุ่มสามารถนำเสนอผลงานได้ดี มีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกมากขึ้น

จากผลการสังเกตพฤติกรรมดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการนำเสนอของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปเป็นสามารถนำเสนอผลงานหน้าชั้นได้ทั้งหมดทุกคนภายในการปรับปรุงพฤติกรรมครั้งที่ 5 เท่านั้น

บทที่ 5 สรุปผลของการทดลอง

การปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงาน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส.2 (ม.6) แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ประจำปีภาคเรียนที่ 1/2569 วิชาโครงการด้านช่างก่อสร้าง (30106-2033) นี้ทำได้โดยการใช้วิธีการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 13 คน

จากการสังเกตพฤติกรรมในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์นั้นพบว่าผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายค่อยๆ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้นและสามารถนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนด้วยตัวเองได้อย่างมั่นใจในที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่าการใช้วิธีการเรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และสามารถทำความเข้าใจได้ด้วยตนเองโดยอาศัยผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะแนวทางเท่านั้น ซึ่งวิธีการเรียนแบบนี้สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของตนเองไปยังเพื่อนร่วมชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย ซึ่งในช่วงแรกของการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนนั้นผู้เรียนก็ยังมีพฤติกรรมการนำเสนอผลงานที่ติดขัดและไม่มั่นใจเท่าที่ควรจึงทำให้ความรู้ความเข้าใจที่ผู้เรียนต้องการถ่ายทอดไปยังเพื่อนร่วมชั้นนั้นทำได้ไม่ดี แต่หลังจากเริ่มมีการนำเสนอหน้าชั้นบ่อยครั้งขึ้นก็ทำให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับบรรยากาศหน้าชั้นเรียนและมีความมั่นใจที่จะนำเสนอผลงานทางความคิดของตนเองเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้การที่ผู้เรียนแต่ละคนได้ออกมานำเสนอแนวความคิดของตนเองหน้าชั้นยังทำให้เพื่อนร่วมชั้นที่ไม่ค่อยเข้าใจในบทเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นจากวิธีการคิดที่หลากหลาย ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้เรียนรู้สึกกระตือรือร้นที่จะออกมาแสดงความคิดเห็นของตนหน้าชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย จึงสามารถสรุปได้ว่าการปรับปรุงพฤติกรรมในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนของผู้เรียนชั้น ปวส.2 (ม.6) ช่างก่อสร้าง ที่เรียนวิชาโครงการด้านช่างก่อสร้าง (30106-2033) แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย ประจำปีภาคเรียนที่ 1/2569 โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้นสามารถใช้ในการแก้ปัญหามีประสิทธิภาพ